

11. november 2012 – Viera a modlitba

Keď na druhý deň z Betánie odchádzali, pocítil hlad. Zďaleka zazrel figovník s lístím. Išiel k nemu, či na ňom niečo nenájde. Ale keď k nemu prišiel, nenašiel nič, len lístie; nebol totiž čas fig. I povedal mu: „Nech z teba už nikdy nik neje ovocie!“ A jeho učeníci to počuli.

Keď ráno išli popri figovníku, videli, že vyschol od koreňa. Tu sa Peter rozpamätal a povedal mu: „Rabbi, pozri, figovník, ktorý si preklial, vyschol.“ Ježiš im na to povedal: „Majte vieru v Boha. Veru, hovorím vám: Keď niekto povie tomuto vrchu: »Zdvihni sa a hod' sa do mora,« a vo svojom srdci nezapochybuje, ale uverí, že sa stane, čo povedal, stane sa mu to. Preto vám hovorím: Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať. A keď vstanete modliť sa, odpustíte, ak máte niečo proti niekomu, aby aj vám váš Otec, ktorý je na nebesiach, odpustil vaše hriechy.“

(Mk 11,12-14. 20-25)

„Preto vám hovorím: Verte, že všetko, o čo v modlitbe prosíte, ste už dostali, a budete to mať.“ (Mk 11,24) V tejto Ježišovej vete nachádzame prítomnosť, minulosť aj budúcnosť, tri slovesné časy. Všetko, o čo v modlitbe „prosíte“ – sloveso *prosíte* je v prítomnom čase, ide o neustálu činnosť, o neustálu modlitbu. Ste už „dostali“ – sloveso *dostali* je zase minulosť, dej ukončený v minulosti, Boh raz dal a už to neodvolá. „Budete“ to mať – tu ide o budúcnosť. Táto Ježišova veta vyjadruje aj to, že modlitba zahŕňa, dotýka sa ľudskej minulosti, prítomnosti i budúcnosti. Modlitba v sebe koncentruje celý náš život. Lebo keď sa modlím „dnes“, to znamená, že tu bolo aj „včera“, a keď sa modlím „včera“ i „dnes“, znamená to, že hľadím s dôverou aj do budúcnosti. Keď sa modlím „včera“ i „dnes“, určite bude aj „zajtra“. Lebo kto sa modlí, má budúcnosť. Ten má budúcnosť, kto sa modlí. Cez modlitbu, ktorá zastrešuje celý náš život, sa dostávame k postoj viery. Postoj viery spočíva v tom, že svoju *minulosť*, svoje „včera“, nevnímam ako niečo nenapraviteľné a stratené, *prítomnosť* zase vnímam ako skutočnosť, ktorá má byť naplno využitá pre lásku a *budúcnosť*, zajtrajšok je očakávaný s tvorivosťou a dôverou v Božiu blízkosť. K tomuto postoj

viery človek kráča len po ceste modlitby, cez ktorú sa Boh dotýka mojej minulosti, prítomnosti i budúcnosti.

Ježiš našiel na figovníku iba lístie, ovocie nenašiel. Figovník bez ovocia môže byť obrazom viery bez konania dobrých skutkov – *mŕtvej viery*. Naša viera má byť figovníkom, ktorý nemá len listy, ale má najmä ovocie. Tým ovocím figovníka viery je láska. Sv. Pavol nám pripomína, že to, čo zaväži pred Ježišom a v Ježišovi je viera činná skrze lásku (porov. *Gal 5,6*). Ale aj toto ovocie viery je ovocím modlitby. Ovocie viery, teda láska, dozrieva v modlitbe. Tak ako postoj viery dozrieva v modlitbe, tak aj láska dozrieva v modlitbe.

Zo života Matky Terezy z Kalkaty je známa aj táto udalosť. Jej spolusestry mali stále viac práce v starostlivosti o chudobných na uliciach Kalkaty. Táto starostlivosť vyžadovala stále viac času, až to zasahovalo do denného programu, ktorý mali sestry v kláštore. Preto prišli návrhy, ako program upraviť, aby im zostalo viac času pre chudobných. Jedným z návrhov bolo aj skrátenie každodennej poklony pred Sviatosťou oltárnou. No Matka Tereza miesto toho, aby skrátila čas poklony, predĺžila ju o pol hodinu... A medzi sestry sa opäť vrátil pokoj, a zostalo dosť času na všetko. Matka Tereza vedela, že keď sa zvyšujú nároky na službu, je nevyhnutné zvýšiť čas modlitby. Keď sa zvyšuje „dopyt po láske“, je potrebné jej výdatnejšie čerpanie z Eucharistie, v modlitbe pred ňou.

Ovocie viery, ktorým je láska, má svoje konkrétne podoby. Konkrétne plody viery opisuje Ježiš v v podobenstve o Poslednom súde, keď hovorí: „Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som pocestný a pritúlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a vo väzení a navštívili ste.“ (*Mt 25,35-36*) Toto sú základné podoby ovocia viery, teda prejavy lásky, ktoré iste môžu byť ešte mnohými spôsobmi rozvíjané, lebo láska je veľmi pestrou paletou možností. Aj v dnešnom úryvku evanjelia Ježiš pocítil hlad (porov. *Mk 11,12*). A práve naša láska, ovocie našej viery, je odpoveďou na Ježišov hlad. Ovocie našej viery musí dozrievať vďaka slnku modlitby a vďaka vlahu Božieho slova. Ak chceme slúžiť ako Marta, je nevyhnutné si aj sadnúť, ako jej sestra Mária a počúvať jeho slovo, vstúpiť do rozhovoru s ním (porov. *Lk 10,38-42*).

Spojenie modlitby a lásky opäť ilustruje udalosť zo života Matky Terezy, ktorú opísal otec Leo Maasburg, pomocný postulátor v procese jej blahorečenia: „Pamätám si jeden ťažký deň, keď sme cestovali do centra Indie. Teplota na teplomeri ukazovala 45 stupňov. V ten deň Matka Tereza absolvovala rôzne príhovory, stretnutia atď. Vrátili sme sa pred polnocou. My mladí, ktorí sme ju sprevádzali, sme boli na konci so silami. Keď sme prišli domov, prvú vec, ktorú Matka Tereza spravila, bola, že išla do kaplnky a tam si kľakla pred najsvätejšou Sviatosťou. Sprevádzal som ju, ale zároveň som si v duchu myslel: „Teraz by som sa potreboval poriadne napiť.“ O chvíľu som za sebou počul tiché kroky a zbadal som ruku, v ktorej bol pohár studenej vody. Bola to ruka Matky Terezy. Táto malá pozornosť bola pre mňa výnimočným príkladom: myslieť na druhého, ktorý je smädný, a zároveň sa modliť pred Sviatosťou. Bol to vynikajúci príklad intímneho spojenia, ktoré Matka Tereza cítila medzi adoráciou Ježiša v Eucharistii a službou chudobnému, akéhokolvek druhu, aj smädnému.“

Modlitba nám pomáha, aby sme mali ovocie viery, teda lásku vtedy, keď Ježiš toto ovocie hľadá. V texte evanjelia sme počuli, že Ježiš nenašiel plody na figovníku, lebo práve nebol čas fig. No prečo mu potom Ježiš adresoval také tvrdé slová, keď „za nič nemohol“? Ježiš týmto radikálnym postojom voči figovníku poukazuje na dôležitosť prinášania ovocia v našom živote. Ak nebudeme prinášať ovocie, budeme odrezaní, odhodení na oheň (porov. *Jn 15,2-8*). Figovník nemohol priniesť ovocie, lebo nebol čas fig. Ale čas ovocia našej viery, je vždy vtedy, keď Ježiš hľadá ovocie na figovníku našej viery. „Čas fig“ je vždy vtedy, keď ich Ježiš hľadá. Čas ovocia viery nepozná ročné obdobie, je závislý od Ježišovho záujmu oň. Hlavným momentom, keď Ježiš bude hľadať ovocie, je naša smrť. A my nevieme, kedy tento moment príde. Preto čas ovocia našej viery musí trvať stále, náš život by mal byť neustálym „časom fig“, časom vytrvalého prinášania úrody (porov. *Lk 8,15*).

Prorok Ezechiel mal videnie, ako z chrámu v Jeruzaleme vyvierala voda, ktorá sa postupne premenila na veľkú rieku. Všade, kde prišla táto rieka, začínal nový život a všetko sa

uzdravovalo. Pán hovoril Ezechielovi, že pri tejto rieke budú rásť rozličné ovocné stromy, z ktorých lístie nikdy neopadne a nikdy nebudú bez ovocia. Tieto stromy každý mesiac prinesú čerstvé plody, ktoré budú pokrmom a dokonca aj ich lístie bude liekom. A to všetko preto, lebo tieto stromy sú zavlažované riekou prameniacaou vo svätyni chrámu, v blízkosti Pána (porov. Ez 47,12). Ak je strom našej viery zavlažovaný vodou zo svätyne, vtedy môžeme stále prinášať ovocie. Svätyňou je Ježišovo Srdce, z ktorého vyšla krv a voda. Voda z jeho Srdca nám dáva silu prinášať ovocie. Ak sme zavlažovaní vodou z jeho Srdca vo sv. prijímaní, dokonca aj lístie sa stáva liekom na rany a bolesti druhých. Aj naše slová a jednoduché povinnosti života sa môžu stať liekom pre druhých.

Modlitba nás učí bdelosti, čo je tiež prejav viery. Vďaka modlitbe môžeme neustále prinášať ovocie viery, teda lásku. A takto žijeme v bdelosti, lebo sme stále pripravení dať Ježišovi ovocie, keď ho bude hľadať. Bdelosť je prejavom viery, a bdelosť získavame cez modlitbu. Dnes bol figovník vykreslený skôr negatívne. Keby sme čítali ďalej Markovo evanjelium, figovník je opäť spomínaný, ale už v pozitívnom zmysle. Ježiš ho dáva za príklad, predstavuje ho ako „učiteľa bdelosti“. Ježiš hovorí svojim poslucháčom, že keď figovník mladne a vyháňa lístie, vedia, že je blízko leto. A keď uvidia znamenia, o ktorých im hovorí (napr. zatmenie slnka, padanie hviezd), majú vedieť, že je blízko jeho druhý príchod (porov. Mk 13,24-32). Tak ako podľa figovníka ľudia vedeli, že je blízko leto, tak podľa znamení, ktoré spomína Ježiš, máme sa učiť vnímať blízkosť jeho druhého príchodu. Figovník nie je len negatívnym príkladom viery bez ovocia, ale aj „učiteľom bdelosti“, aby naša viera bola neprestajne činná skrze lásku.

Hovorili sme veľa o modlitbe, čím však nezmenšujeme neoценiteľný dar viery. Bez stromu by nebolo ovocie. Keby nebolo viery, nebolo by ani modlitby. Naša modlitba by nemala obsah. Bez viery by sme nemohli osloviť Boha menom „Otec“.

No figovník našej viery je závislý na modlitbe, tak ako strom je závislý na vlaha a slnku. Modlitba robí našu vieru plodnou, a zároveň aj „vytrvalo plodnou“. Keď Ježiš príde hľadať ovocie na figovníku našej viery nech neostane hladný, ale nasýtíme ho našou vytrvalou láskou.